

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/60/2023
Identifikačné číslo spisu:	1323201619
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1323201619.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého K. J., narodeného XX. S. XXXX, bývajúceho u matky a zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, matky E. K., narodenej XX. S. XXXX, C. D., S. XX a otca K. J., narodeného X. O. XXXX, C. R. A., o zvýšenie výživného, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 51P/252/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave, takto

rozhodol:

Na rozhodnutie o nesúhlase s prenesením miestnej príslušnosti j e p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). Uviedol, že v predmetnej veci Mestský súd Bratislava II preniesol podľa § 112 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CMP“) miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok, ktorý s prenesením príslušnosti nesúhlasil a predložil vec ako nadriadenému súdu Krajskému súdu v Trnave. Ten majú za to, že nadriadeným súdom v danej veci je Krajský súd v Bratislave, postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave. Podľa Krajského súdu v Bratislave i keď nadriadený súd, ktorý má rozhodovať v spore o miestnu príslušnosť, nie je v ustanovení § 112 ods. 2 CMP *expressis verbis* špecifikovaný, za použitia čl. 3 ods. 2 CMP je týmto súdom Krajský súd v Trnave, a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní podľa prvej a tretej hlavy druhej časti, tretej a štvrtej časti CMP.

2. Podľa čl. 3 Základných princípov CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci (odsek 1). Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít

(odsek 2).

3. Podľa § 6 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov (odsek 1). Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (odsek 2).

4. Podľa § 112 ods. 2 CMP ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd; zmena bydliska maloletého z dôvodu umiestnenia maloletého v zariadení na základe rozhodnutia súdu podľa § 111 písm. l) až n) nie je dôvodom na zmenu miestnej príslušnosti súdu.

5. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave.

6. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením veci bez nariadenia pojednávania, pretože tu nešlo o prejednanie veci samej (§ 33 ods. 1 CMP a contrario v spojení s § 438 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci je dôvodný.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa (keďže sa jedná o výživu maloletého K.) podľa piateho dielu prvej hlavy CMP (konkrétne podľa § 111 písm. c) zákona). V rámci konania došlo k preneseniu miestnej príslušnosti podľa § 112 ods. 2 CMP. Okresný súd Pezinok, na ktorý bola miestna príslušnosť prenesená, s prenesením nesúhlasil a predložil vec Krajskému súdu v Trnave ako svojmu nadriadenému súdu. Ten i keď majúci za to, že je príslušný na rozhodnutie o odvolaní, postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave, považujúc tento súd (ako nadriadený súd) za príslušný na rozhodnutie o nesúhlase s prenesením príslušnosti.

8. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, podľa ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

9. Je nesporné, že funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní vo veciach druhovo totožných s touto (tentoraz prejednávanou) vecou je na základe už vyššie citovaného ust. § 3 ods. 5 písm. b) CMP Krajský súd v Trnave. Nadriadený súd síce nie je v ustanovení, v ktorom sa o ňom v diskutovanej súvislosti CMP zmieňuje (v § 112 ods. 2 CMP) špecifikovaný, no i so zreteľom k špecifickej povahe týchto konaní pri aplikácii ďalšieho vyššie citovaného ustanovenia čl. 3 ods. 2 Základných princípov CMP (s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov), treba evidentne (hoc aj za pomoci pravidla o súde ako racionálnom zákonodarcovi) dospieť k záveru, že v týchto veciach bude aj nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver (ten o potrebe rozlišovania medzi odvolacím súdom a nadriadeným súdom) by sa priechil účelu súdnej reformy (popieral by jej zmysel). Tu treba mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania a preto nie je možné vykladať pojem nadriadený súd ani v danom prípade inak, než, že týmto bude (vychádzajúc z už priblížených princípov) súd povolaný rozhodovať aj o odvolaní.

10. Pre úplnosť sa uvádza, že ani prípadné poukazovanie na zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a

obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zákon č. 371“) by nebolo na mieste, pretože tento zákon upravuje sídla a obvody krajských súdov len všeobecne, teda bez prihliadnutia na špecifiká konaní vymenovaných v ustanovení § 3 ods. 5 CMP (ktoré má vo vzťahu k ust. § 3 zákona č. 371 povahu osobitnej úpravy - lex specialis).

11. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.